

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

זרקור לאיראן

מאי 2010 – ארדיבהשת 1389
לשבוע שבין 13/5/10 –
20/5/10
עורך: רז צימט

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ תגובות באיראן להסכם הגרעין: נסיגה איראנית או ניצחון?
- ✓ בדרך לביטול הסובסידיות: החל מהשבוע - מימוש ניסיוני של הרפורמה בסובסידיות בשלושה מחוזות.
- ✓ נתונים עדכניים בנוגע למחלת האיידס באיראן: עליה בשיעור הנדבקים באמצעות יחסי-מין בלתי מוגנים.
- ✓ המאבק נגד מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית עובר גם למשחקי המחשב.
- ✓ תמונות השבוע: רוצחו של ראש ממשלתו האחרון של השאה שב לאיראן לאחר שחרורו מהכלא הצרפתי.

תגובות באיראן להסכם הגרעין: נסיגה איראנית או ניצחון?

ההסכם, שנחתם השבוע בין נשיא איראן, מחמוד אחמדינז'אד, ראש ממשלת תורכיה, רגיפ טאיפ ארדואן, ונשיא ברזיל, לואיז אינסיו לולה דה-סילבה, לפיו תעביר איראן 1,200 ק"ג אורניום ברמה נמוכה בתמורה לדלק גרעיני עבור כור המחקר בטהראן, עורר השבוע תגובות מגוונות ומנוגדות בקרב גורמים פוליטיים ואמצעי תקשורת באיראן.

היומון "כיהאן" הגדיר את ההסכמה שהושגה בין שלושת המנהיגים כ"ניצחון" עבור איראן. במאמר מערכת פרי-עטו של עורך היומון, חסין שריעתמדרי (Hossein Shariatmadari), נכתב, כי הצהרת טהראן מבטאת הישג איראני, כיוון שהיא כוללת ערבות לפיה אם לא יעמוד המערב בהתחייבותו לספק לאיראן דלק גרעיני, יוחזר לידיה האורניום המועשר הנמצא ב"פיקדון"

בתורכיה. זאת ועוד, נכונות איראן לממש את ההסכם מותנית בקבלתו מצד "קבוצת וינה" המייצגת את מדינות המערב. גם אם יקבל המערב את ההסכם - והדבר אינו סביר לטענת שריעתמדרי - הרי שיהיה בכך משום הכרה מצד המערב בזכותה של איראן לשימוש בטכנולוגיה גרעינית לצרכי שלום ולהעשרת אורניום. שריעתמדרי טען, כי ההסכמה אינה משקפת נסיגה איראנית מעמדותיה וכי התגובות המסויגות בישראל ובארה"ב להצהרת טהראן מבטאות את ההישג האיראני. בין אם יתקבל ההסכם על-ידי "קבוצת וינה" ובין אם לאו - איראן היא המנצחת במערכה, שכן אם יאמץ המערב את ההסכם, הרי שהוא מתכחש בכך לטענות שהעלה בעבר נגד איראן, ואם ידחה אותו - יוכיח הדבר, כי תוכנית הגרעין היא רק בבחינת תירוץ עבור המערב לפעול נגד איראן (כיהאן, 18 מאי).

גם היומון השמרני "רסאלת" הביע תמיכה בהסכמות שהושגו בין איראן לבין ברזיל ותורכיה. במאמר פרשנות, שפירסם היומון נכתב, כי ההסכם אינו מותיר למערב כל תירוץ להמשיך ולפעול נגד איראן. הוא מהווה ביטוי לשקיפות בה נהגת איראן ביחס לתוכניתה הגרעינית ולכוונותיה הטובות ומאפשר לה להחזיר לידיה את היוזמה בנושא הגרעין ולדרוש שקיפות דומה מצד המערב (רסאלת, 18 מאי).

תמיכה מסויגת בהסכם הובעה גם מצד היומון "מרדם סאלארי" המזוהה עם הזרם הרפורמיסטי המתון. היומון בירך על פעילותה הדיפלומטית המואצת של איראן בתחום הגרעין בשבועות האחרונים והביע תקווה, כי ההסכם יאפשר להסיר את הסנקציות שהוטלו נגדה. היומון תהה, עם זאת, מדוע לא פעלה איראן במישור הדיפלומטי באופן זה בטרם התקבלו נגדה שלוש החלטות במועצת הביטחון. עוד נכתב במאמר מערכת, שהתפרסם ביומון למחרת חתימת ההסכם, כי טרם ברור באיזו מידה הוא משקף את זכותה המלאה של איראן להמשיך בהעשרת האורניום (מרדם סאלארי, 18 מאי).

יו"ר המרכז למחקרים של המג'לס, אחמד תוכלי (Ahmad Tavakoli), מתח, לעומת זאת, ביקורת חריפה על ההסכם ואמר, כי הוא אינו מבטיח את האינטרסים הלאומיים של איראן. בראיון

לסוכנות הידיעות השמרנית "פארס" אמר תוכלי, הנחשב לאחד מיריביו הפוליטיים של הנשיא אחמדינז'אד במחנה השמרני, כי התחייבות איראן להעביר את האורניום המועשר שברשותה לתורכיה לא הותנתה בקבלת התחייבות מצד המערב לספק לה דלק גרעיני בתמורה. הוא ציין, כי איראן אינה צריכה להסכים להצעות המערב בכל מחיר רק על מנת להוציא את המשא ומתן עימו מהמבוי הסתום בו הוא מצוי. תוכלי הביע חשש, שהמערב לא יממש את חלקו בהסכם וימשיך לדרוש את השעיית העשרת האורניום באיראן ושתורכיה עלולה לסרב להשיב לאיראן את האורניום שלה תחת לחץ מצד המערב. עוד הזהיר תוכלי מפני חיזוק מעמדה האיזורי של תורכיה על חשבון מעמדה של איראן בעקבות ההסכם. בנוגע לעמדת המג'לס ביחס להסכם אמר תוכלי, כי המג'לס אינו מתנגד לקבלת ההצעה המערבית אך בתנאים מסוימים: העברת האורניום רק לאחר שהמערב יעביר לידי איראן חלק מהדלק הגרעיני, ביצוע חילופי האורניום המועשר בדלק הגרעיני במספר שלבים ולא בבת-אחת והשעיית הסנקציות שהוטלו על איראן. הוא ציין, כי על הנשיא להציג את ההסכם בפני המג'לס ולהבהיר מדוע הסכים להצעת המערב. לדבריו, ממחיש ההסכם, שגם אחמדינז'אד – בדומה לנשיא לשעבר ח'אתמי – אינו חסין בפני לחצים (פארס, 17 מאי).

לביקורת נגד ההסכם הצטרף גם היומון השמרני "ג'מהורי-אסלאמי", המזוהה עם יו"ר המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני. במאמר מערכת, שכותרתו: "ניצחון או נסיגה" נכתב, כי ההסכם מהווה נסיגה מהתנאים שנקבעו על-ידי המנהיג העליון לקבלת ההצעה המערבית: ביצוע העשרת האורניום על אדמת איראן, העברת האורניום המועשר בו-זמנית עם אספקת הדלק הגרעיני על-ידי המערב והשאת ההחלטה בנוגע לכמויות האורניום המועשר אותה הסכימה איראן לקבל גרועה יותר מהצעות קודמות שנידחו על-ידיה, כיוון שאיראן נדרשת להעביר על-בסיסה 80 אחוזים מהאורניום המועשר שברשותה בתמורה ל-120 ק"ג דלק גרעיני, בעוד שבהתאם להצעות קודמות היא נדרשה להעביר רק 75 אחוזים מהאורניום בתמורה ל-200 ק"ג דלק גרעיני. לא ברור, נכתב במאמר, מדוע זקוקה איראן להסכם זה בשעה שממילא היא מעשירה אורניום עד לרמה של 20 אחוזים בהתאם לצרכיה. ההסכם מהווה לפיכך נסיגה ולא ניצחון ואל לאיראן לקבלו (ג'מהורי-אסלאמי, 18 מאי).

בדרך לביטול הסובסידיות: החל מהשבוע - מימוש ניסיוני של הרפורמה בסובסידיות בשלושה מחוזות

הנשיא מחמוד אחמדינז'אד הודיע השבוע, כי הרפורמה במדיניות הסובסידיות תחל במחצית השניה של השנה האיראנית הנוכחית (סתיו 2010). בראיון לתחנת טלוויזיה בדרום-איראן אמר הנשיא, כי הרפורמה מהווה את התוכנית הכלכלית הגדולה ביותר שיושמה באיראן ב-50 השנים האחרונות וכי היא תוביל לחסכון במשאבים ולחלוקה צודקת יותר של הכנסות המדינה.

הנשיא ציין, כי צריכת האנרגיה השנתית באיראן עומדת כיום על 100 מיליארד דולר: פי ארבעה מהצריכה הממוצעת בעולם. ביטול הסובסידיות, אמר הנשיא, יאפשר לצמצם משמעותית את צריכת האנרגיה ולהגדיל את ההשקעה בפרויקטי פיתוח. לדברי אחמדינז'אד, תפקיד הממשלה את הקצבאות בחשבונותיהם של אזרחים, שאמורים לקבלן במסגרת הרפורמה במדיניות

הסובסידיות, חודשיים ימים טרם תחילת מימוש הרפורמה ולאחר שיושלם איסוף הנתונים הרלוונטים על-ידי הממשלה. הוא הביע תקווה, כי מימוש התוכנית לא יוביל להשלכות שליליות כלשהן (סוכנויות הידיעות, 13 מאי).

בתוך כך הודיע בסוף השבוע שעבר שר הרווחה, צאדק מחצולי (Sadeq Mahsouli), כי ישום ניסיוני של הרפורמה במדיניות הסובסידיות יחל השבוע בשלושה מחוזות: אילאם (Ilam), ח'ראסאן הצפונית (Khorasan) וגילאן (Gilan). במסגרת מימוש התוכנית הניסיונית נקראו האזרחים בשלושת המחוזות הללו להירשם באמצעות האינטרנט ולמסור את פרטי חשבון הבנק שלהם, שנועד להפקדת הכספים המגיעים להם בהתאם לתוכנית. השר עדכן, כי לצורך ישום התוכנית הוקם אתר אינטרנט מיוחד: www.refahi.ir, המאפשר לאזרחים למסור באמצעותו את פרטי חשבונם. לדבריו, יוכלו האזרחים למסור את פרטי החשבון רק באמצעות האינטרנט ומי שאינו נגיש לאינטרנט בביתו יוכל להירשם באמצעות מרכזי שירותי האינטרנט הממשלתיים הנמצאים בערים ובכפרים השונים. הנחיות לגבי אופן הרישום באתר יימסרו בימים הקרובים באמצעות רשות השידור הממלכתית.

מחצולי הוסיף, כי 95 אחוזים מהמשפחות, שמילאו את הטפסים הנדרשים לצורך ישום תוכנית הרפורמה בסובסידיות, כבר מחזיקים בחשבון בנק הדרוש לצורך הפקדת ההקצבה הממשלתית. על האזרחים, שטרם פתחו חשבון בנק, לעשות זאת בשבועיים הקרובים בכל אחד מסניפי הבנקים ברחבי המדינה (סוכנויות הידיעות, 15 מאי).

בהתאם לתוכנית הרפורמה במדיניות הסובסידיות, שתמומש באופן הדרגתי לאורך חמש שנים, יבוטלו הסובסידיות הממשלתיות הניתנות כיום לכלל האוכלוסייה על דלק, גז טבעי, חשמל, מים ולחם והן יומרו בתשלום קצבאות במזומן לשכבות הנזקקות בהתאם לנתונים, שהועברו בשנה האחרונה על-ידי האזרחים לרשויות המדינה. מדיניות הסובסידיות הנהוגה כיום באיראן מהווה מזה שנים יעד לביקורת חריפה הן מצד פוליטיקאים וכלכלנים באיראן והן מצד מוסדות כלכליים בינלאומיים. איראן נחשבת לאחת המדינות בהן שיעור התוצר הלאומי הגולמי המיועד לסובסידיות הוא מהגבוהים בעולם והדבר גורם להשלכות שליליות רבות, כגון: צריכת יתר, בזבז של מקורות אנרגיה וחוסר ייעול בתהליכי הייצור הכלכלי.

 سامانه اعلام حساب خانوار
 وزارت رفاه و تامین اجتماعی

برای اعلام مشخصات حساب، کد ملی خود را همراه با شماره پنج رقمی که در تصویر روبرو مشاهده می کنید وارد نمایید.

لطفا در هنگام پر کردن فرم روبرو موارد زیر را رعایت فرمائید:

- کد ملی 10 رقمی خود را فقط به صورت عددی بدون خط تیره و فاصله وارد نمائید.
- کد پنج رقمی را که در تصویر مقابل مشاهده می نمایید، وارد کنید.
- در صورتیکه کد پنج رقمی خوانا نیست، کد را مجدداً فراخوانی کنید.

کد ملی (ده رقمی):
 کد پنج رقمی تصویر بالا:

فرآخوانی

نوجه: کاربر گرامی فعالیت شما در این سایت ثبت شده و قابل پیگرد می باشد

www.refahi.ir : مسך הכניסה לאתר

על אף ההסכמה הנרחבת בנוגע לצורך ברפורמה הביעו בשנה האחרונה פוליטיקאים וכלכלנים איראנים חשש, כי מימוש בלתי-זהיר של הרפורמות יוביל לעליה חדה בשיעור האינפלציה ולפגיעה קשה עוד יותר בשכבות החלשות. בחודשים האחרונים התנהל מאבק פוליטי חריף בין הממשלה לבין המג'לס בנוגע לאופן יישום תוכנית הרפורמה, שאושרה כבר הן על-ידי המג'לס והן על-ידי מועצת שומרי החוקה, אך לאחרונה הגיעו שני הגופים לפשרה המאפשרת לממשלה להתחיל ביישום התוכנית.

נתונים עדכניים בנוגע למחלת האיידס באיראן: עליה בשיעור הנדבקים באמצעות יחסי-מין בלתי מוגנים

משרד הבריאות האיראני פירסם בשבוע שעבר נתונים עדכניים בנוגע למספר חולי האיידס באיראן. על-פי נתונים אלה מאובחנים כיום קרוב ל-21 אלף בני-אדם באיראן כחולים במחלה: 92.6 אחוזים מהם גברים ו-7.4 אחוזים נשים. קרוב ל-40 אחוזים מחולי האיידס הם בני 25 עד 34. למעלה מ-3600 חולים נפטרו עד כה מהמחלה.

עוד עולה מנתוני משרד הבריאות, כי 69.8 אחוזים מהחולים במחלה נדבקו בה כתוצאה משימוש במזרקים נגועים, 8.9 אחוזים נדבקו בה כתוצאה מקיום יחסי-מין, 1.2 אחוזים נדבקו במחלה כתוצאה מעירוי-דם נגוע, 0.6 אחוזים נדבקו במחלה כתוצאה מהעברת נגיף ה-HIV מאם לתינוק וב-19.5 אחוזים מהמקרים לא אובחן גורם ההידבקות. גורמי ההידבקות במחלה נמצאים במגמת שינוי ונתוני משרד הבריאות מצביעים על כך, שכ-18 אחוזים מאלה שאובחנו במחלה בשנה האחרונה נדבקו בה כתוצאה מקיום יחסי-מין בלתי מוגנים. בשנה האחרונה לא דווח על אף מקרה חדש של הידבקות באיידס כתוצאה מעירוי-דם (מהר, 6 מאי).

נתוני משרד הבריאות מחזקים את הערכותיהם של מומחי בריאות איראנים, לפיהן חל שינוי באופן ההידבקות במחלה באיראן וכי בשונה מבעבר רוב מקרי האיידס המתגלים כיום קשורים בקיום יחסי-מין בלתי מוגנים ולא בשימוש במזרקים נגועים על-ידי מכורים לסמים או בעירווי-דם נגוע.

מתוך: <http://portal.intranet.behdasht.gov.ir>

יצוין, כי על-פי הערכות שונות גבוה מספר החולים באיידס באיראן באופן משמעותי מהנתונים הרשמיים ונע בין 60 ל-100 אלף איש. מומחים איראנים הזהירו בשנים האחרונות מפני התפרצות גל שלישי של מחלת האיידס במדינה כתוצאה מהרגלי מין בלתי-בטוחים והסברה בלתי-מספקת. הגל הראשון של התפרצות המחלה התרחש בשנת 1986 כאשר מספר חולים קיבלו עירווי-דם מזוהם שיובא לאיראן ואילו הגל השני התרחש בשנת 1995 והשפיע בעיקר על מכורים לסמים. מודעותם של השלטונות לצורך להיאבק במחלה וכן הכרתם, שהתנהגות מינית מסוכנת מהווה גורם משמעותי להידבקות במחלה גם באיראן, גברו משמעותית בשנים האחרונות. במשך שנים טענו גורמים רשמיים, כי עירווי-דם ושימוש במזרקים נגועים מהווים את דרכי ההידבקות הבלעדיים במחלה. באיראן פועלים כיום כמה עשרות מרכזים לייעוץ בנושא הרגלי מין בטוח, אך בהעדר הסברה מספקת חלק גדול מהציבור אינו מודע לקיומם של מרכזים אלה.

המאבק נגד מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית עובר גם למשחקי מחשב

מספר בלוגרים וסוכנויות ידיעות דיווחו בשבועות האחרונים על משחק מחשב חדש בשם: "הקרב נגד מנהיגי ההסתה", שהופץ לאחרונה על גבי CD במחוז אצפהאן. מטרת המשחק: פגיעה בשלושת מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית: מיר-חסיין מוסוי (Mir-Hossein Mousavi), מהדי כרובי (Mehdi Karoubi) ומחמד ח'אתמי (Mohammad Khatami) באמצעות מטוסי-קרב. על השחקן ("הטייס") להתחמק מטילים המשוגרים לעברו על-ידי בכירי האופוזיציה.

לא ברור, מי עומד מאחורי בניית המשחק והפצתו. סוכנות הידיעות "אפתאב ניוז" מסרה, עם זאת, כי ייצור והפצה של ציוד אודיו ווידאו – בעיקר במחוזות – נעשים בפיקוח כוחות ביטחון הפנים (אפתאב ניוז, 11 מאי).

בתור מוסיקת הרקע המלווה את משחק המחשב נבחר השיר: "עמית בית-הספר שלי" (יאר-י דבסתאני-י מן, Yar-e Dabestani-ye man), הנחשב לאחד משירי המחאה הבולטים של תנועת הסטודנטים הרפורמיסטית באיראן. בלוגרים המזוהים עם תומכי הממשלה המליצו על המשחק ואף הביאו קישור המאפשר להורידו באמצעות האינטרנט. אחד הבלוגרים, "אקא ג'ון סלאם" (Agha Jun Salam, <http://mahroz.parsiblog.com>), שהצטרף להמלצה על המשחק, הגדיר את שלושת מנהיגי האופוזיציה כאויביה של איראן המהווים עבודה סכנה חמורה, מבקשים לחסל את הרפובליקה האסלאמית וגרועים מן הכופרים.

מקור התמונה: <http://nofuzi.blogfa.com/post-44.aspx>

יצוין, כי אין זו הפעם הראשונה שמשחקי מחשב משמשים באיראן לצרכים פוליטיים. גם השלטונות הגבירו בשנים האחרונות את מעורבותם בהפצת משחקי מחשב. בפברואר 2009 דווח על כוונת "המרכז להתפתחות אינטלקטואלית של ילדים וצעירים" (IIDCYA) להקים מרכזים המיועדים למשחקי מחשב ברשת האינטרנט בהם יוכלו צעירים לשחק במשחקי מחשב מתוצרת איראנית. הקמת מרכזים אלה נועדה לאפשר לשלטונות להתמודד בקלות רבה יותר עם מרכזים רבים למשחקי מחשב הפועלים ברחבי המדינה ללא פיקוח או רישיון ומספקים גישה למשחקי מחשב המיובאים מחו"ל ואשר לפחות חלקם אינו עומד בקריטריונים אסלאמיים ראויים.

בשנת 2006 החליטה "מועצת המהפכה התרבותית העליונה" להקים את "הקרן הלאומית למשחקי מחשב". הקרן הפועלת בפיקוח משרד ההכוונה האסלאמית עוסקת, בין היתר, בפרסום רשימות של משחקי מחשב "בלתי-ראויים", ובהם משחקים הכוללים אלימות, יחסי מין, צריכת אלכוהול וסמים, פגיעה במוסלמים ובאסלאם, הפצת תפישות חילוניות וכיו"ב. הקמת הקרן נועדה לאפשר תכנון ופיקוח על כל הפעילויות הקשורות בהיבטים תרבותיים, אומנותיים וטכניים של תעשיית משחקי המחשב באיראן.

ניצול משחקי מחשב על-ידי השלטונות לצורך קידום יעדי המשטר ניכר, למשל, בהפצתו של משחק מחשב העוסק במהפכה האסלאמית, שעל פיתוחו דווח בראשית 2009, ובהפצתו בקיץ 2007 של המשחק "מבצעים מיוחדים" העוסק בתוכנית הגרעין האיראנית. משחק זה כולל שמונה שלבים ועוקב אחר ניסיונו של מפקד כוחות המודיעין המיוחדים של איראן להציל שני מדעני גרעין, שנישבו על-ידי ארה"ב בעיראק.

תמונות השבוע: רוצחו של ראש ממשלתו האחרון של השאה שב לאיראן לאחר שחרורו מהכלא הצרפתי

צרפת שחררה השבוע את עלי וכילי-ראד, אזרח איראני שהתנקש בשנת 1991 בחייו של ראש ממשלת איראן לשעבר, שאפ'ור בח'תיאר (Shapour Bakhtiar). בח'תיאר, שהיה ראש הממשלה האחרון תחת שלטון השאה, נמלט לצרפת בשנת 1979 ונרצח בדירתו בפאריס על-ידי חוליה שמנתה שלושה מתנקשים ופעלה בשליחות מיניסטרויון המודיעין האיראני. שניים מהמתנקשים: מחמד אזאדי (Mohammad Azadi) ופרידון בור-אחמדי (Faridoun Boyer-Ahmadi) הצליחו להימלט דרך שוויץ. וכילי-ראד נלכד בשוויץ, הוסגר לצרפת ובדצמבר 1994 נידון למאסר עולם.

שחרורו של וכילי-ראד בא יומיים בלבד לאחר שחרורה של האזרחית הצרפתייה, קלוטילד רייס (Clotilde Reiss), מורה צרפתייה שהוחזקה בטהראן באשמת ריגול מאז יולי 2009. לפני כשבועיים שוחרר בצרפת אזרח איראני נוסף, שארה"ב ביקשה את הסגרתו בחשד שרכש באופן בלתי-חוקי ציוד אלקטרוני של חברות אמריקאיות לשימוש צבאי. ממשלות צרפת ואיראן הכחישו, כי שחרור שני האזרחים האיראנים והאזרחית הצרפתייה נעשה במסגרת עיסקה כוללת לחילופי שבויים.

